

По чему је Друга Америка боља од Друге Србије?

Пише: Миодраг Зарковић
понедељак, 25 мај 2009 23:00

Кога би подржали читаоци "Нове српске политичке мисли" у следећој ситуацији: невладине организације већ годинама одлучно захтевају да власти објаве све доказе о злочинима које су починили војници те државе; власт најпре прихвата захтев невладиних организација, али онда се преомишља и стомира јавно представљање спорних докумената, јер непријатељи њихове земље могу да их злоупотребе; невладине организације на ово реагују појачаном кампањом, оптужујући власти да се понашају слично нацистима, који су такође крили доказе о својим злочинима...

Ако би држава о којој је реч била Србија – што никога не би изненадило, јер ту су сви чиниоци наше дводеценијске колективне драме: грлате невладине организације; злочини "почињени у наше име"; истина, одговорност и помирење – потпуно је извесно да би посетиоци НСПМ-а листом стали уз власт и предност дали националном интересу.

Али, овде се не ради о сукобу прве и друге Србије, већ прве и друге Америке. Описана ситуација, наиме, потреса последњих недеља најмоћнију државу данашњице, а поводом фотографија злостављања заробљеника у багдадском Абу Граибу и другим ирачким затворима које контролише "Ујка Сем". Невладина организација Америчко удружење грађанских слобода захтева од Пентагона и Стејт департмента да објаве још 40 и кусур снимака мучења ухапшених Ирачана. Пентагон је прошлог месеца дао свој пристанак, с којим се у првом тренутку сагласио и председник Барак Обама. Али, Обама је потом мало озбиљније размислио о могућим последицама објављивања тих фотографија и закључио да ће њихово приказивање у јавности само додатно разбеснети исламске фанатике, односно, да ће угрозити безбедност америчких трупа у Ираку и Авганистану. Стомирао је објављивање. И сада трпи жестоке критике АУГС-а и сличних удружења за људска права, који Обамину одлуку пореде чак и са Хитлеровим прикривањем нацистичког геноцида.

Прошлог петка, пренели смо на овом сајту текст "Снимци би помогли – али коме" (под насловом ["Коме помаже транспарентност?"](#)), чувеног колумнисте "Детроит фри преса" Мича Албома, који је отворено подржао Обаму. Може се претпоставити да Албомова одлука није била лака. На једној страни има идеал који је, јавно да јавније не може бити, много пута бранио: истину! На другој, има осећање које је некада било сматрано узвишеним, а у постидеолошком свету малтене се доживљава као грех: родољубље! У

По чему је Друга Америка боља од Друге Србије?

Пише: Миодраг Зарковић
понедељак, 25 мај 2009 23:00

овом конкретном случају, не може да заступа оба. Ако изабере истину, огрешиће се о државу и народ. Ако се одлучи за патриотизам, замериће се истинољубљу. Албом је ипак, јасно и гласно, стао на "патриотску линију": објављивање фотографија, каже, не би било схваћено као доказ америчке правичности, већ само као нова потврда да САД морају бити уништене.

Читаоци НСПМ-а, на основу коментара који су окачени испод Албомовог текста, махом су осудили Албома. По систему: ето какви су лицемери Американци, наглашавају туђе злочине и кад су измишљени, а прикривају своје и кад су стварни. Чак би се рекло да су читаоци такав став заузели врло лако и радо.

Моја маленкост, међутим, једнако радо и лако сложиће се с Албомом. Штавише, уверен сам да као држава и народ пропадамо много брже него што Обама мења мишљења управо зато што у најутицајнијим српским медијима малтене нема ниједног Мича Албома. Камо лепе среће да неко ко је запослен у "Новостима", "Блицу" или "Политици" овдашњим невладиним организацијама одбруси овако како је Албом одбрусио АУГС-у: доста је било! Рекли сте шта сте имали о српским злочинима! Чули смо вас! Цела планета вас је чула! Хајде се сада бавите неким другим злочинима (на пример Хрвата, босанских муслимана, Словенаца и косметских Албанаца над нашим народом – зачудо, има и таквих случајева, а углавном су некажњени). Даљом причом о српским злоделима само додатно уништавате већ демолирани углед наше државе и нације. И то док нам, управо на бази надреалних преувеличавања "терора" који су Срби наводно вршили над другима, отимају целу једну покрајину. Или, како је приметио једини читалац НСПМ-а који се сагласио са Албомом, док Србија издржава преко пола милиона избеглица.

Исто тако, камо лепе среће да се српска власт предомисли попут Обама и поручи Хагу: доста је било! Испоручили смо вам гомилу оптужених. Доставили смо вам море доказа. Али, ви тражите још! Нашим држављанима утростручујете пресуде, а Харадинаја и Орића ослобађате! И тражите још! Јесмо преузели обавезу да сарађујемо са вама, али и ви сте преузели обавезу да судите по праву и правди, а ничим нисте показали да сте спремни да испуните свој део погодбе. При том, све време нас врло грубо уцењујете. Сарадња по досадашњем обрасцу надаље би нам само наносила штету и зато ћемо је мењати, или је неће бити.

То је суштина онога што Мич Албом поручује "другој Америци". Он не каже да оправдава злостављање заробљеника, он не пише да је у реду што су окупирали Ирак, он не призива бомбардовање Авганистана до каменог доба... Није ни улазио у те теме. Албом је само подсетио да савремени свет није Дизниленд у којем се непристрасно поштују

По чему је Друга Америка боља од Друге Србије?

Пише: Миодраг Зарковић
понедељак, 25 мај 2009 23:00

врлине, већ да је истина, као и све остало, подложна злоупотреби. Некада је најбољи начин да спречите злоупотребу истине на сопствену штету, па и сачувате животе ваших земљака, управо ово што је урадио Обама кад је стопирао даље објављивање фотографија из Абу Грайба.

Албома нико не може да замајава "спремањем по сопственом дворишту", јер Американци под својим двориштем не подразумевају само своје злочинце, већ и своје страдалнике. Све док има ових других, не дозвољавају икоме да против њих користи ове прве. Камо лепе среће да и Срби тако спремају своје двориште: хајде прво да заштитимо 200.000 Срба на Космету, па вратимо тамо још најмање исто толико њих који су протерани, па више од 300.000 прогнаних Срба вратимо у Хрватску (не туристички)... Сви ти обесправљени људи налазе се у нашем дворишту, али ко се бави њиховим "спремањем"?! Док се остали учесници балканског крвопролића из петних жила упињу не би ли сакрили своје грехе, овдашњи "хуманисти" тврдоглаво пребројавају српске злочине, а са сваким новим бројањем отежавају нашим страдалницима повратак нормалном животу, завичају, огњишту...

Кад се Албом преведе не само на српски језик, него и на српске прилике, у њему добијамо истомишљеника. На пример: комплетна национално освешћена Србија била је згрожена кад је Бранислав Димитријевић ономад на РТС-у назвао Борку Павићевић правом патриоткињом (с правом, једнако небулозно било би назвати Николу Шаиновића истинским демократом); да је Србин, Мич Албом би, сва је прилика, такође био запрепашћен "патриотизмом" Борке Павићевић, јер је управо такве поступке, карактеристичне за Борку Павићевић и остатак Друге Србије – ликовање над моралним, дипломатским, војним и егзистенцијалним трагедијама сопственог народа – обесмислио својим текстом.

Из Србије, у којој власт добија подршку друштвене "елите" једино кад немоћно признаје да се с Америком "слаже да се не слаже", могу само да завидим Америци у којој власт, кад хоће да покаже да је родољубива, моментално стекне наклоност утицајних публициста.